

Het 'woord van het

Iedereen kan weer een 'woord van het jaar' aandragen. Hopelijk wordt er nu wel eens een betekenisvol woord gekozen. Want 'swaffelen' was geen blijvertje.

door Bas Jongeneelen

Sinds 2003 kiezen we in Nederland het woord van het jaar. Ook nu weer. De bedoeling is om een woord te vinden dat exemplarisch is voor de tijdgeest. De verkiezing van het woord van het jaar is een leuk idee, maar de uitvoering is ieder jaar weer met gedoe omgeven. Het gevolg is dat er vooral betekenisloze woorden gekozen worden, in plaats van betekenisvolle waar we wat aan hebben.

'Gamen', ja dat is wel een betekenisvol woord gebleken

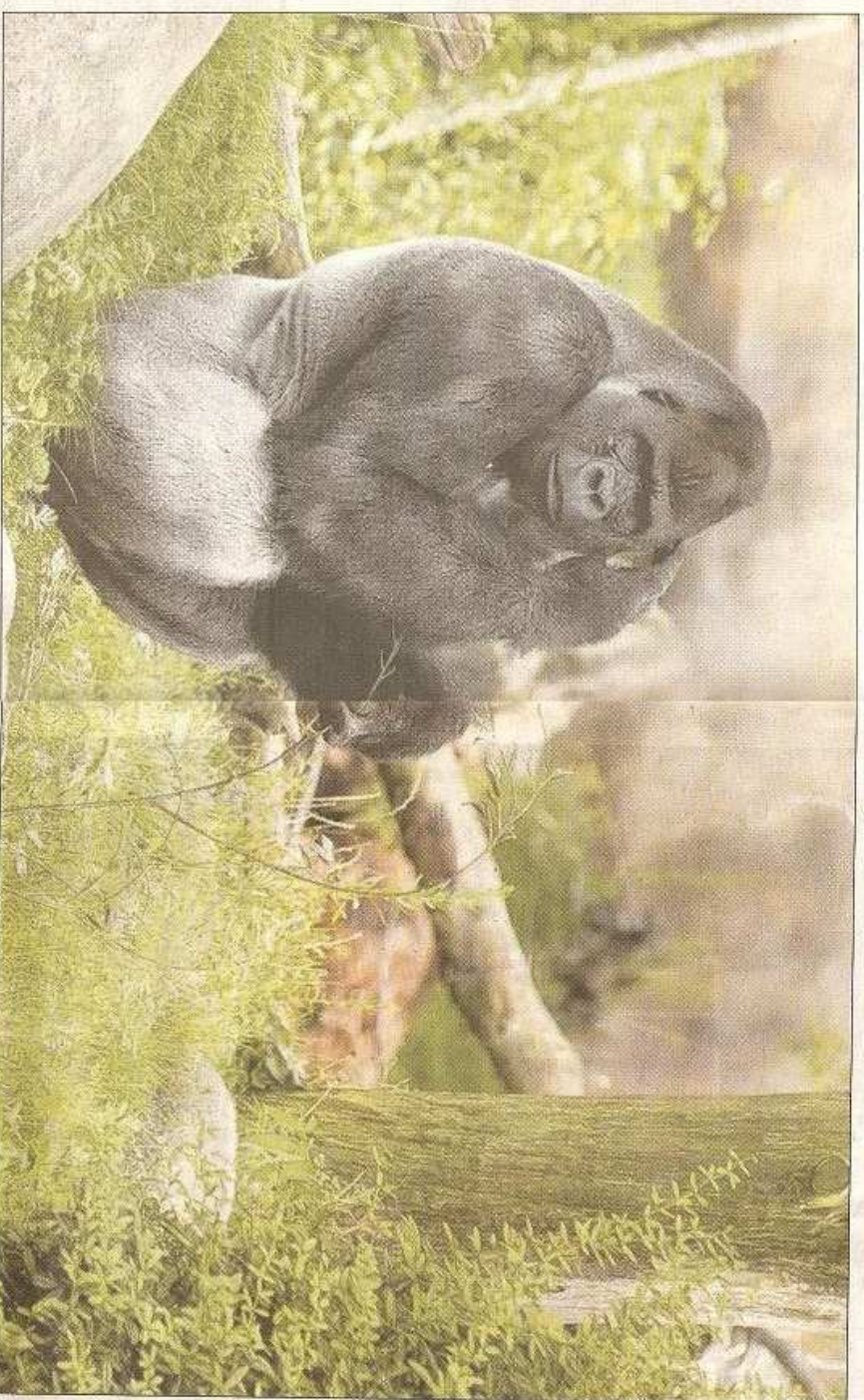
Iedereen door wél een betekenisvol woord te kiezen waar iedereen wat aan heeft.

Het woord van 2003 was 'gamen', een woord waar de organisatie van de verkiezing niet tevreden over was. Toch bleek dit juist een goed woord te zijn, omdat het nog steeds gebruikt wordt en omdat iedereen weet waar het over gaat. Met andere woorden, 'gamen' is een betekenisvol woord gebleken. Een goed begin van een traditie, zou je denken, maar deze traditie werd niet in gang gezet. Om een of andere reden werd er in 2004 geen woord van het jaar

verkiezing: wie praat nog over 'boktoproof'?

Brabants Dagblad
4 nov. 2010

jaar' beklift niet

gekozen. In 2005 werd 'genverbrander' woord van het jaar, een vreemde keuze. 'Heldertrengende' Robbert van den Broeke kreeg uit de spirituele wereld te horen dat ie-mands voorvader 'genverbrander' was. Van den Broeke had zijn huiswerk niet goed gedaan, omdat hij een tikfout overgenomen had. Het ging om 'genverbrander', ofwel een jeneverbrander. Door 'genverbrander' te zeggen, verklaapte Van den Broeke de bron: een internet-pagina en geen geest. Genverbrander is het woord waarmee Van den Broeke onmaskerd werd, maar niet het woord van het jaar. 'Genverbrander' is geen betekenisvol woord en daarmee dus een non-woord.

In 2006 was er geen verkiezing en in 2007 werd het 'boktoproof'. Gorilla Bokito uit Diergaarde Blijdorp ontsnapte uit zijn hok en richtte een ravage aan. Voortaan moesten apenverblijven dus 'boktoproof' gemaakt worden. Het zou mooi geweest zijn als dit woord een blijvertje was, als alle moeilijk verworstebare dingen voortaan op figuurlijke wijze boktoproof ge-gebleken.

Maar 'swaffelen' is met je penis tegen iets aantikken. Maar wie doet dat?

woord van het jaar is een hartstikke leuk idee om de Nederlandse taal op een positieve manier in het nieuws te brengen en wat gebeurt er? Men krijgt het voor elkaar om vooral gedoe te creëren, wat zonde. Op dit moment staat woord-van-het-jaar.nl weer open voor suggesties, iedereen kan een woord aandragen. Uit die woorden wordt een selectie gemaakt waarop uiteindelijk gestemd wordt. Ik hoop dat er nu wel een mooi woord uitkomt, een dat de tijdgeest typeert, een woord dat zal blijven.

Drs. Bas Jongeneelen is docent Nederlands aan de Fontys Lerarenopleiding Tilburg en jur van de taalspelletjes in het tv-programma Ik hou van Holland.

Roodhoofdpolitiek woord van 2010?

Als Bas Jongeneelen het zelf voor het zeggen heeft, welk woord wordt dan het 'woord van het jaar'? Als jurylid van de taalspelletjes bij Ik hou van Holland zag ik hoe teams samen een woord maken door één voor één een letter te noemen. Een paar weken terug vormde het team van Peter Heerschop het woord 'roodhoofdpolitiek'. Dat is, aldus Heerschop, politiek om je voor te schamen. Ik vind het een mooi woord van het jaar, want er is veel te doen in de politiek: tegenstanders van Wilders vinden de PVV roodhoofdpolitiek bedrijven, het CDA-congres was een voorbeeld van roodhoofdpolitiek, Cohen die niet functioneert als oppositieleider is roodhoofdpolitiek, Mohammed Rabbae die dan weer wel en dan weer niet het GroenLinks-standpunt naar buiten brengt: roodhoofdpolitiek. Kortom, alle politieke partijen maken zich schuldig aan roodhoofdpolitiek. Op Twitter is een beschiedden beweging aan de gang om roodhoofdpolitiek in de Dikke Van Dale te krijgen."

foto ANP